

De gestegen kansen op een escalatie van een internationaal handelsconflict laten de financiële markten niet onberoerd en zijn mee verantwoordelijk voor de terugval van de wereldbeurzen tijdens de laatste dagen. Vooral de verrassende maatregelen tegen de ongebreidelde Chinese import in de VS die op 22 maart werden afgekondigd, vertaalden zich in een scherpe neerwaartse aanpassing van de aandelenkoersen.

De financiële markten zijn immers doordrongen van de idee dat de wereldhandel enkel baat heeft bij het steeds verder terugdringen van handelsbelemmerende maatregelen, zodat iedere protectionistische reflex een bedreiging vormt voor de vooruitgang van de economische groei, de globale werkgelegenheid en de ondernemingswinsten. Een concrete resultante van de escalatie van het (gemakzuchtige) gebruik van invoertaksen is inflatie op het thuisfront vermits de consument nu niet meer het goedkoopste product en het best beschikbare kwaliteitsniveau krijgt aangeboden. Dat de Amerikaanse president nu zijn gifpijlen vooral richt op China heeft daarenboven niet noodzakelijk het door hem gewenste effect want dit zal in eerste fase andere concurrenten op de internationale markten de kans geven de Amerikaanse markt te benaderen, terwijl de kostprijs van deze politieke acties door de Amerikaanse consument zal worden betaald.

De zopas afgekondigde maatregelen waren verrassend. In de afgelopen weken had de president immers vooral de invoer van Europees staal en aluminium naar voor geschoven als voornaamste kandidaten voor het heffen van een invoertaks. Over China werd weinig gezegd, wellicht in het perspectief van de uitbouw van goede onderlinge relaties, hetgeen het conflict met Noord-Korea moest helpen bedaren.

Maar de wispelturige, impulsieve en vooral slecht voorbereide Amerikaanse president werd al gauw diets gemaakt dat heffingen op Europees staal slechts weinig jobs opleveren en vooral veel werkgelegenheid dreigden te kosten in de auto-industrie, die nu immers veel duurder Amerikaans staal zou moeten gebruiken, waardoor zij zich volledig uit de thuismarkt wegprijst. Bush probeerde dit overigens al in 2002 met fatale gevolgen. Vandaar dat de republikeinse partij zich sterk verzette tegen de sancties die gericht waren op de eurozone.

Eens geconfronteerd met deze evidentie, veranderde de president het geweer van schouder en richtte hij zijn gramschap dan maar op China. Hierover bestond wel een veel breder gedragen onvrede vermits China sedert 2001 een sterke positie in de Wereldhandelsorganisatie inneemt en die ongestraft gebruikt om flagrante inbreuken te plegen op de internationale regels in het algemeen en de patentwetgeving in het bijzonder. Enige correctie op dit vlak is echter gewenst en zal de wereldhandel op zich niet schaden, integendeel zelfs. De huidige situatie zou zelfs een positieve ondertoon hebben voor Europa, ware het niet dat we dit pas kunnen geloven nadat de inkt van de effectieve tekst is opgedroogd.

De vrees bestaat erin dat China met vergeldingsmaatregelen zal komen maar tot nu toe lijken deze erg tam, met invoertaksen op gedroogd fruit, wijn, stalen buizen en varkensvlees. De Chinese overheid gaat tweemaal nadenken over verdere maatregelen op de import van voedselproducten. Haar voedselbevoorradingssituatie blijft echter precair en het gevaar van oplopende inflatie van de voedselprijzen zal zwaar wegen op haar uiteindelijke beslissing.

De voornaamste dreiging blijft bestaan in een ongecontroleerde escalatie van handelsbelemmerende maatregelen, zoals in 1930. We gaan er echter van uit dat de wereldleiders deze les niet vergeten zijn.

Toch is de dreigende geopolitieke situatie niet het enige dat de financiële markten beroert. De scherpe commentaren van de nieuwbakken Fed-Voorzitter Powell hebben alsnog enige impact gehad, ondanks het feit dat alle waarnemers hierop voorbereid waren. Maar ook de recente benoeming van John "gunslinger" Bolton wordt als een destabiliserende factor gezien die een onnodige verharding van de Amerikaanse positie kan inhouden. Een heerschappij met snor ...

Gelukkig ligt de houdbaarheidsdatum van de meeste adviseurs in het Witte Huis in de zeer nabije toekomst.

We raden aan om de huidige turbulenties binnen hun context te interpreteren en – met de inzichten op dit moment – niet te overdrijven wat betreft hun gevolgen. De economische groei is robuust in de VS en voldoende sterk in de eurozone om tot degelijke groei van de ondernemingsresultaten te komen, de werkgelegenheid en consumptie te ondersteunen zonder onhoudbare opwaartse druk te leggen op de langetermijnrente.

Tromgeroffel op de financiële markten (Pas hierbij vooral op voor besnorde
heerschappen)